

Notat

Modtager(e) > Folketingets Europaudvalg

Samlenotat: Konkurrenceedvnerådsmøde den 29. maj 2018 (rum- og forskningsdelen)

RUM

4. Fremtiden for europæisk rumpolitik

- udveksling af synspunkter

14. maj 2018

KOM-nr. foreligger ikke

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**
Jura og Internationale forhold

FORSKNING

5. Rådskonklusioner om at accelerere videncirkulation i EU

- vedtagelse

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

KOM-nr. foreligger ikke

CVR-nr. 1680 5408

6. Rådskonklusioner om European Open Science Cloud

- vedtagelse

KOM-nr. foreligger ikke

Sagsbehandler
Mette Mørk Andersen
Tel. 72 31 95 11
mean@ufm.dk

7. Rådets forordning om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæisk Atomenergifællesskab (2019-2020), som komplementerer Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation

- Generel indstilling

Ref.-nr.
18/023397-01

KOM(2017) 698 final

8. Rådets forordning om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for højtydende databehandling

- Fremskridtsrapport

KOM(2018) 8 final

9. Forskning og innovation inden for rammerne af den næste flerårige finansielle ramme (MFF)

- udveksling af synspunkter

KOM-nr. foreligger ikke

4. Fremtiden for europæisk rumpolitik

1. Resumé

Det bulgarske formandskab har sat en drøftelse om fremtiden for europæisk rumpolitik på dagsordenen og ønsker specifikt at adressere rummets økonomiske og samfundsmæssige betydning for Europa, samt hvorledes EU kan maksimere de fordele, som rummet giver. Formandskabet peger bl.a. på, at det politiske grundlag skal kunne fremme industriel konkurrenceevne, innovation og størst mulig deltagelse af aktører fra alle EU-medlemsstater.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

2. Baggrund

Forslaget til nye rumprogrammer forventes fremsat af Kommissionen den 6. juni 2018. Rum er en strategisk vigtig sektor for Europa, og rummets strategiske relevans er voksende. Der er en betydelig økonomisk og samfundsmæssig afhængighed af rummet, og rumsystemer bidrager til at styrke den langsigtede konkurrenceevne samt understøtter et velfungerende og effektivt digitalt indre marked. Udnyttelse af rummet giver mange samfundsmæssige fordele, og rumteknologi, data og tjenester er blevet uundværlige for europæiske borgeres daglige liv.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

3. Formål og indhold

Det bulgarske formandskab rejser to spørgsmål i sit diskussionsoplæg, som vil være anledning til udveksling af synspunkter medlemsstaterne imellem:

- 1) *Hvilke politiske foranstaltninger og aktioner skal EU og medlemsstaterne træffe for at maksimere resultaterne af EU's rumpolitik, styrke investeringer og fremme innovation, for at frigøre det fulde potentiale, som rummet kan levere i fremtiden?*
- 2) *Hvordan kan vi øge bevidstheden om fordelene ved udnyttelse af rummet overfor borgerne og økonomien på tværs af alle markedssektorer, herunder EU's industrielle og indre markeds politikker?*

Derudover peger formandskabet i diskussionsoplægget bl.a. på fortsat udvikling af infrastrukturer, fx rumprogrammerne Galileo/EGNOS (satellitnavigation/validering af navigationssignaler) og Copernicus (jord- og klimaobservation), og at udvikling af rumprogrammerne kræver langsigtede investeringer, der af Kommissionen anses som essentielle i forhold til at sikre fortsat kommercielle investeringer og for at forsæt kunne bevare og sikre adgang til rumbaserede infrastrukturer.

Det understreges, at der samtidig bør ses på synergien mellem EU's rumprogrammer for at høste øgede fordele ved EU's investeringer. Formandskabet peger på, at EU's rumprogrammer så vidt muligt bør udnytte eksisterende aktiver og kapaciteter i medlemsstaterne, og at sammenhængskraft og grænseoverskridende samarbejde bør styrkes og forbedres. EU skal desuden fremskynde foranstaltninger, der fremmer konkurrenceevnen blandt de forskellige aktører – fra industrien til forskningsinstitutioner – for at EU kan følge med den stigende globale konkurrence, der sætter traditionelle forretningsmodeller i rumsektoren under pres. For-

mandskabet peger endeligt på, at opretholdelse af et passende niveau af europæisk uafhængighed, er et toneangivende princip i EU's rumpolitik for at bevare og styrke en kapacitet i verdensklasse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Policy-drøftelsen har ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

8. Høring

Udkast til samlenotat om punktet har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Forskning den 8. maj 2018 med høringsfrist den 15. maj 2018. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger til dette punkt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne forventes at gå aktivt ind i drøftelsen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen anerkender, at ruminfrastrukturer har en stor økonomisk betydning for den europæiske økonomi. Regeringens støtter som udgangspunkt, at der arbejdes mod at fremme industriel konkurrenceevne, innovation og størst mulig deltagelse af aktører fra alle EU-medlemsstater.

Regeringen mener, at EU med fordel kan lægge yderligere vægt på den kommercielle udvikling af tjenester til offentlig brug og udnyttelse af rumsystemer, da det potentielt vil kunne øge den europæiske konkurrenceevne. Fra dansk side lægges der vægt på at styrke samarbejdet på tværs af virksomheder, forskere og myndigheder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg

5. Rådskonklusioner om at accelerere videncirkulation i EU

1. Resumé

Formandskabet har sat rådskonklusioner om hurtigere videndeling og adgang til infrastruktur til gavn for et velfungerende europæisk område for forskning på dagsordenen. Rådskonklusionerne skal ses i sammenhæng med et generelt fokus på en mere åben videnskab (open science), herunder det andet sæt rådskonklusioner på dagsordenen om European Open Science Cloud.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

2. Baggrund

Rådskonklusionerne tager udgangspunkt i bulgarske formandskabsprioriteter og *open science*-dagsordenen i europæisk forskning, herunder bl.a. rådskonklusionerne fra den 27. maj 2016 om transitionen hen mod et *open science*-system, ud fra princippet om, at forskning skal være så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at gentage nogle af de væsentlige fordele ved bedre videncirkulation og adgang til infrastruktur bl.a. opbygning af excellente forskningsmiljøer i hele Europa og bedre forsknings- og innovationsresultater. Det Europæiske Forskningsråd og Marie Skłodowska-Curie Aktioner bliver i den sammenhæng fremhævet som essentielle og opfordres styrket.

Rådskonklusionerne understreger desuden behovet for bedre samarbejde mellem forskningsaktører, virksomheder og borgere for at fremme, at forskningsresultater bliver omsat til fx produkter på markedet eller services til gavn for samfundet.

Monitorering, evaluering og spredning af kendskab til forsknings- og innovationsresultater fx via European Innovation Radar, European Open Science Cloud og ES-FRI (samarbejde om infrastruktur) bliver også nævnt i rådskonklusionerne. Rådskonklusionerne opfordrer i den sammenhæng bl.a. til oplæring i videndeling og bedre mulighed for forskermobilitet.

Endelig er formålet at synliggøre en konference afholdt af det bulgarske formandskab samt endnu en gang at opfordre til at skabe øget synergi mellem europæiske programmer for forskning, innovation samt uddannelse og europæiske struktur- og investeringsfonde.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

8. Høring

Udkast til samlenotat om punktet har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Forskning den 8. maj 2018 med høringsfrist den 15. maj 2018. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger til dette punkt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til rådskonklusionerne blandt de øvrige medlemslande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte rådskonklusionerne, der understreger eksisterende principper og tendenser. Regeringen finder det vigtigt, at rådskonklusionerne anerkender nødvendigheden af at skabe balance mellem beskyttelse af intellektuel ejendomsret og videndeling via *open science*-tiltag.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

6. Rådskonklusioner om European Open Science Cloud

1. Resumé

Rådskonklusionerne er næste skridt hen mod lanceringen af European Open Science Cloud, der har til formål at understøtte bedre deling af forskningsdata og -resultater. Rådet bakker via rådskonklusionerne i høj grad op om Kommissionens forslag til aktiviteter og strukturen for forskningsskyen i den seneste meddelelse fra maj 2017.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

2. Baggrund

European Open Science Cloud (EOSC) er et væsentligt initiativ i udviklingen mod en mere åben videnskab (*open science*) i Europa. Baggrunden for rådskonklusionerne er især Kommissionens meddelelse om EOSC fra maj 2017 – der opridser konkrete skridt i opbygningen af EOSC-platformen – samt midtvejsevalueringen af strategien for et digitalt indre marked og Kommissionens arbejdsdokument om en EOSC-model.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er især at reagere på Kommissionens meddelelse om EOSC fra maj 2017. Rådskonklusionerne støtter de af Kommissionen foreslåede seks sammenhængende aktiviteter og underliggende hovedprincipper for EOSC, herunder for arkitektur, services, data, adgang, transparente kriterier for deltagelse og en beslutningsstruktur med klare beskrivelser af de forskellige organers roller.

Fsva. arkitekturen er rådskonklusionerne enige i Kommissionens forslag om, at EOSC bør være en online platform, hvorigennem eksisterende, nationale og europæiske forskningsplatforme kan forbindes. Platformen skal implementeres via to faser:

- 1) Den første fase har fokus på selve opbygningen af bæredygtig infrastruktur og en beslutningsmodel.
- 2) Den anden fase har til hensigt at gøre platformen hovedsagligt brugerdrivet.

Derudover opridser rådskonklusionerne enkelte opfordringer til medlemsstaternes og Kommissionen. Bl.a. bør medlemsstaterne og Kommissionen i samarbejde udarbejde en oversigt over mulige platforme på nationalt niveau, der kan bidrage til den europæiske platform; interessenter skal kunne deltage på frivillig basis ved at vælge, hvilke data og services, de kan bidrage med. Kommissionen og medlemsstaterne bliver også opfordret til at etablere en styringsmodel, der sikrer deltagelse fra interessenter og alle medlemsstater med tydeligt definerede roller for en bestyrelse og et rådgivende organ. Med dette in mente bliver Kommissionen opfordret til at lancere EOSC-styringsmodellen i 2018.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

8. Høring

Udkast til samlenotat om punktet har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Forskning den 8. maj 2018 med høringsfrist den 15. maj 2018. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger til dette punkt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til rådskonklusionerne blandt de øvrige medlemslande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte rådskonklusionerne. Regeringen lægger bl.a. vægt på, at det bør anerkendes, at en kulturændring blandt forskere for bedre videndeling til gavn for forskningen er en forudsætning for en succesfuld implementering af EOSC. Incitament blandt forskere til større åbenhed om forskningsdata (*open data*) kan derfor med fordel inddrages i de igangværende diskussioner om meriteringspraksis inden for forskningen. Derudover finder regeringen frivilligheden vigtig i en fremtidig EOSC-plattform.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådskonklusionerne har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Dog blev oversendt et grund- og nærhedsnotat om Kommissionens Meddelelse om EOSC fra den 9. maj 2016.

7. Rådets forordning om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæisk Atomenergifællesskab (2019-2020), som komplementerer Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation

1. Resumé

Kommissionens forslag til en rådsforordning om Euratoms uddannelses- og forskningsprogram for perioden 2019-2020 er en fortsættelse af det eksisterende program og imødekommer blot forskellige traktatgrundlag og tidsperspektiver for henholdsvis Euratom (femårig) og finansiering via MFF'en (syvårig). Således ændrer forslaget ikke ved struktur eller prioriteter, men har til hensigt at lade programmet fortsætte for de to år, hvor der stadig er allokeret finansiering under den nuværende MFF. De enkelte ændringer, der findes sammenlignet med nuværende lovgivning, omhandler overvejende ajourføring af budget og evaluering.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

2. Baggrund

Den 5. december 2017 offentliggjorde Kommissionen forslag og bilag til en rådsforordning om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Euratom 2019-2020. For at kunne videreføre den allerede allokeret finansiering til forsknings- og uddannelsesprogrammet under Euratom er der behov for en ny rådsforordning.

3. Formål og indhold

I overensstemmelse med Euratomtraktatens artikel 7 er det nuværende program forankret i en femårig periode (2014-2018), mens finansieringen stammer fra den syvårige MFF. Forslaget sikrer, at EU-finansieret forskning og uddannelse inden for nuklear videnskab og teknologi videreføres i 2019-2020. Der er med forslaget overvejende tale om en kopiering af ordlyden i det nuværende program og aktivitetsbilag.

Programmets indirekte aktioners mål forbliver de samme som under det nuværende program fx at støtte sikkerheden i nukleare systemer via forskning, bidrage til langsigtede løsninger for håndtering af radioaktivt affald og støtte udvikling af ekspertise. De direkte aktioners mål forbliver ligeledes de samme fx at forbedre den nukleare sikkerhed, styrke den videnskabelige ekspertise og fremme videnforvaltning.

Den finansielle ramme forbliver uændret. Forvaltning, regler for deltagelse, tværgående aktiviteter, etiske principper, udvalgsprocedure, kontrol og revision osv. forbliver de samme.

En af de få justeringer i forslaget omhandler en afvigelse fra Finansforordningen i artiklen vedrørende ophævelse og overgangsbestemmelser. Med denne afvigelse føres ubrugte midler under InnovFin (finansiering til innovative forskningsinstitutioner og virksomheder) allokeret til Euratom-relevante aktiviteter tilbage til det generelle Euratom-program budget i stedet for det generelle budget. Der er ifølge Kommissionen tale om et enkeltstående tilfælde og ikke indførelse af et generelt princip om tilbageførelse af ubrugte midler øremærket til bestemte aktiviteter i den kommende række af Euratom-programmer. Desuden er der justeret i artiklen om evaluering for at imødekomme den nye tidsramme for programmet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i gang med at udarbejde sin udtalelse. Europa-Parlamentet høres, men er ikke medlovgiver i denne sag.

5. Nærhedsprincippet

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i sig selv. Der er allerede under den nuværende MFF for perioden 2019-2020 allokateret 770.220.000 euro til de indirekte og direkte aktioner samt administration for det nye programs løbetid. Forudsat en dansk finansieringsandel på 2 pct. vil Danmarks betalinger til programmet udgøre 15.404.400 euro.

8. Høring

Udkast til samlenotat om punktet har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Forskning den 8. maj 2018 med høringsfrist den 15. maj 2018. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger til dette punkt.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til forslaget blandt de øvrige medlemslande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte den generelle indstilling og programmets indhold. Forslaget vurderes at være en teknisk foranstaltning for at imødekomme forskellige traktatgrundlag for Euratom og finansieringskilden.

Regeringen har under forhandlingerne lagt vægt på, at finansforordningens principper generelt overholdes i videst mulige udstrækning. Sammen med Sverige har Danmark i forhandlingerne understreget at endelig støtte til forslaget afgives med en forståelse af, at Finansforordningens principper generelt respekteres, og at der ikke skabes præcedens for afvigelser med dette forslag, hvor InnovFin-midler overføres til Euratom-programmets generelle budget igen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Rådets forordning om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for højtydende databehandling

1. Resumé

Kommissionens forslag til en rådsforordning om højtydende databehandling (EuroHPC – European High Performance Computing) forhandles under bulgarsk formandskab. Der er endnu ikke enighed i Rådet, hvorfor formandskabet vil fremsætte en fremskridtsrapport på rådsmødet. De største ændringer og spørgsmål omhandler typen af supercomputere inkluderet i forslaget, stemmewægten fordelt på deltagende lande i bestyrelsen og finansieringsmodellen for de to søjler i forslaget.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 11. januar 2018 forslag til en rådsforordning om EuroHPC. Forslaget forsøger at imødekomme et reelt hul i Europa – der findes ganske få supercomputer i regionen, som kan konkurrere med computere i USA, Japan og Kina til trods for et demonstreret behov blandt forskere.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til en rådsforordning har til hensigt at oprette et art. 187 fællesforetagende til indkøb af petascale og pre-exascale supercomputere til deling af forskningsdata og udvikling af området i Europa. Disse computersystemer er i stand til at udføre krævende beregninger langt hurtigere end hidtil og et næste skridt på vejen mod udviklingen af kvantecomputere.

HPC bliver af Kommissionen vurderet som et vigtigt redskab til at løse store videnskabelige og samfundsmæssige udfordringer fx tidlig opdagelse og behandling af sygdomme, nye terapier, forudsigelser af klimaets forandringer, håndtering af store naturkatastrofer og udviklingen af nye materialer. En bedre databehandlingskapacitet i Europa kan desuden minimere omkostninger og øge ressourceeffektiviteten for bl.a. forskere og virksomheder.

Fællesforetagendets aktiviteter vil blive grupperet i to søjler: 1) Indkøb og drift af HPC- og datainfrastrukturer og 2) et HPC forsknings- og innovationsprogram.

Medlemskab vil være muligt for offentlige medlemmer – Unionen, medlemsstaterne og Horisont 2020-associerede lande – og private medlemmer, der repræsenterer HPC- og *big data*-interessenter fra den akademiske verden og industrien samt udvalgte sammenslutninger af private enheder, der indtil videre har støttet initiativet.

Fællesforetagendets struktur vil bestå af:

- 1) En bestyrelse sammensat af repræsentanter for de offentlige medlemmer.
- 2) Et industrielt og videnskabeligt rådgivende organ sammensat af repræsentanter for de private medlemmer. Det rådgivende organ omfatter to undergrupper: i) en rådgivende gruppe for forskning og innovation samt ii) en rådgivende gruppe om infrastruktur.

Formålet med fremskridtsrapporten er at redegøre for status i forhandlingerne og de udeståender, der stadig eksisterer inden videre forhandlinger på den anden side af rådsmødet. Fremskridtsrapporten omhandler drøftelserne om en balance mellem og finansiering af de to hovedsøjler i forslaget, inkluderingen af to petascale computere, fordelingen af stemmewægt og in-kind bidrag.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i gang med at udarbejde sin udtalelse. Europa-Parlamentet høres, men er ikke medlovgiver i denne sag.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i sig selv. Der er allerede under den nuværende MFF allokeret 386 mio. euro fra Horisont 2020 og 100 mio. euro fra CEF-programmet til forslaget. Forudsat en dansk finansieringsandel på 2 pct. vil Danmarks betalinger til programmet udgøre knap 10 mio. euro.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Såfremt Danmark vælger at deltage i fællesforetagendet, vil Danmark skulle bidrage med et mindre beløb til administrative omkostninger og evt. til deltagelse i forsknings- og udviklingsaktiviteter i projektets anden søjle. Beløbets størrelse kendes ikke, men såfremt forslaget til en råde forordning ikke ændres vil de deltagende lande skulle dele administrative omkostninger på 10 mio. euro i projektets løbetid ligeligt mellem sig.

8. Høring

Udkast til samlenotat om punktet har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Forskning den 8. maj 2018 med høringsfrist den 15. maj 2018. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger til dette punkt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel opbakning til forslaget blandt de øvrige medlemslande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte hensigten med EuroHPC-forslaget, da det er fokuseret på etablering af en facilitet med klare forsknings-, sikkerheds- og industriperspektiver i forhold til at opnå teknologuafhængighed.

Regeringen lægger vægt på et forslag, der inkluderer in-kind bidrag (ikke-finansielle bidrag fx faciliteter), der reelt understøtter opbygningen af supercomputere i Europa. Desuden er regeringen positiv over for forslag, der går i retning af dobbelt flertal for at sikre reel medindflydelse for mindre lande i projektet. Fsva. finansieringsmodellen for de to søjler kan regeringen støtte en model, hvor finansielle og in-kind bidrag til søjle 1 (indkøb af infrastruktur) indgår i en samlet pulje, mens lande hovedsagligt bidrager til egen deltagelse i aktiviteter knyttet til søjle 2 (forsknings- og udviklingsaktiviteter).

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. Forskning og innovation inden for rammerne af den næste flerårige finansielle ramme (MFF)

1. Resumé

Formandskabet ønsker en drøftelse om forskning og innovation i den kommende programperiode 2021-2027. Drøftelsen tager udgangspunkt i Kommissionens udspil til den næste MFF og kendte elementer i et kommende rammeprogram for forskning og innovation.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.

2. Baggrund

Baggrunden for drøftelsen er forslaget til et kommende rammeprogram for forskning og innovation – "Horisont Europa" – som forventes offentliggjort den 7. juni. Desuden udgør Kommissionens nyligt offentliggjorte forslag til en kommende MFF for perioden 2021-2027 baggrund. Heri foreslås budgettet til et niende rammeprogram for forskning og innovation øget til 100 mia. euro.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

3. Formål og indhold

Diskussionsoplægget anerkender forskning og innovation som bidrag til fremdrift. Europas evne til at understøtte innovation bliver fremhævet som en væsentlig forudsætning for økonomisk succes og social sammenhængskraft. Ifølge formandskabets oplæg ligger der enorme muligheder i den digitale og teknologiske udvikling, men samtidig også udfordringer. Derudover henviser formandskabets oplæg til, at Europa er forskningsmagt på globalt plan, men at det stadig halter med at omsætte forskningsresultater til innovation og en lav privat finansiering i forskning.

Formandskabet stiller i sit diskussionsoplæg følgende to spørgsmål:

- 1) Hvilke muligheder ser ministrene for at øge deltagelse og effekt af forskning og innovation på tværs af policy-områder inden for rammen af MFF-forslaget?
- 2) Hvordan kan forskning og innovation i en kommende MFF adressere de store transformationer, som Europas samfund og økonomier står over for?

Kommissionens nylige forslag til MFF og kendt information om et kommende rammeprogram – herunder Kommissionens idé om at indføre missioner og et europæisk innovationsråd – forventes at guide en diskussion om merværdien ved investering i forskning og innovation gennem de rette instrumenter og gennem sammenhæng mellem rammeprogrammet og andre europæiske programmer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Diskussionsoplægget har ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

8. Høring

Udkast til samlenotat om punktet har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Forskning den 8. maj 2018 med høringsfrist den 15. maj 2018. Der blev modtaget

to høringssvar fra henholdsvis Danske Universiteter og Danmarks Tekniske Universitet:

Danske Universiteter: *"Danske Universiteter er enig i, at EU-budgettet bør målrettes EU-merværdiskabende tiltag, herunder excellencebaseret forskning. Danske Universiteter hæfter sig dog ved, at det skal ske inden for rammerne af målsætningen om at holde udgiftsniveauet på 1,00 pct. af EU27's BNI. Danske Universiteter finder det i den forbindelse afgørende, at en forøgelse af EU-budgettet ikke sker på bekostning af det nationale budget til forskning og innovation."*

Danmarks Tekniske Universitet: *"Forskning og innovation inden for rammerne af den næste flerårige finansielle ramme (MFF). Her er vi enige i vigtigheden af, at EU-budgettet målrettes EU-merværdiskabende tiltag, herunder excellencebaseret forskning. Det fremføres, at det skal ske inden for rammerne af målsætningen om et udgiftsniveau på 1 pct. af EU27's BNI. Vi kan opfordre til, at regeringen iagttager, at en forøgelse af EU-budgettet ikke sker på bekostning af det nationale budget til forskning og innovation."*

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til diskussionsoplægget blandt de øvrige medlemslande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil kunne støtte en drøftelse om prioriteter for det kommende ramme-program med udgangspunkt i regeringens non-paper fra den 16. maj 2017. Simple, brugervenlige og strømlinede redskaber samt synergi mellem programmer, der har til hensigt at understøtte forskning og innovation i EU, vil være væsentligt at understrege i den kommende drøftelse. Desuden er excellenceprincippet en grundforudsætning for at få mest muligt ud af EU's midler til forskning og innovation.

Inden for rammerne af målsætningen om et udgiftsniveau på 1,00 pct. af EU27's BNI, er det regeringens holdning, at der skal ske en indholdsmæssig omprioritering af EU's udgifter, så EU-budgettet i højere grad målrettes EU-merværdiskabende tiltag, herunder excellencebaseret forskning. Dermed kan EU-budgettet i højere grad fokuseres på områder, hvor vi står over for fælles udfordringer, hvor der bibringes synergi, og hvor EU-budgettet leverer værdi, som ikke kan leveres af medlemsstaterne alene.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.